



KURYER WILENSKI.

GAZETA URZEDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 18-го Марта. — 1847 — Wilno. WTOREK, 18-go Marca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 12 го Марта.

Высочайшими Грамотами, 28 го Января, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: Ордена Бѣлаго Орла, Начальникъ Штаба Его Императорскаго Высочества, по Управленію Генераль-Фельдцейхмейстера, Генераль-Лейтенантъ Князь Долгоруковъ 2-й; Ордена Св. Владимира 2-й степени, Генераль-Лейтенанты: состоящій при Его Императорскомъ Высочествѣ Генераль-Фельдцейхмейстеръ, Вишковъ 1-й, Начальникъ Штаба Главнокомандующаго Гвардейскимъ и Гренадерскимъ Корпусами, Витовтъ, и Начальникъ Артиллерійскаго Отдѣленія Военно-Ученаго Комитета, Заарковскій; — Ордена Св. Анны 1-й степени, Начальникъ Сибирскаго Артиллерійскаго Округа, Генераль-Майоръ Цебриковъ, и Ордена Св. Станислава 1-й степени, состоящій при Его Императорскомъ Высочествѣ Генераль-Фельдцейхмейстеръ, Артиллеріи Генераль-Майоръ Князь Голицынъ 3-й.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Военному Вѣдомству, 26-го Февраля, Членъ Государственнаго Совѣта, Шефъ Сумскаго Гусарскаго Полка, Генераль-Адъютантъ, Генераль отъ Кавалеріи Графъ фонъ деръ Паленъ, назначенъ Генераль-Инспекторомъ всей Кавалеріи и Шефомъ Кирасирскаго Военнаго Ордена Полка, съ оставленіемъ въ прежнихъ званіяхъ и должности.

— Товарищъ Министра Юстиціи, Тайный Совѣтникъ Шереметевъ, Всемилостивѣйше уволенъ отъ сей должности, и повелѣно быть ему Членомъ Комиссіи Прошеній.

— Высочайшимъ Приказомъ, 25 Февраля, по случаю кончины Генераль-Инспектора всей Кавалеріи, Генераль-Адъютанта, Генерала отъ Кавалеріи Князя Васильчикова, Гусарскому имени его полку именоваться, по прежнему, Ахтырскимъ Гусарскимъ полкомъ.

— Государь Императоръ, по удостоенію Комитета Г. Министровъ, согласно ходатайству Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, въ 10 день минувшаго Декабря, Всемилостивѣйше соизволилъ пожаловать денежныя награжденія: Надворнымъ Совѣтникамъ Старшимъ Учителямъ: Виленскаго Дворянскаго Института Михаилу Шевалье, и Кейданскаго Уѣзднаго Дворянскаго Училища Николаю Обуху; Коллежскимъ Ассесорамъ: Старшему Учителю Миуской Гимназіи Александръ Боголюбенскому, и Исправляющъ ему должность Смотрителя 4-хъ класснаго Отдѣленія Гродненской Гимназіи Младшему Учителю Константину Голъбевскому; Коллежскимъ Секретарямъ: Смотрителю Приходскихъ

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 12-go Marca.

Przez Najwyższe Dyplomata, 28-go Stycznia, Najłaskawiej mianowani zostali Kawalerami: Orderu Orła Białego, Naczelnik Sztabu Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI w wydziale Zarządu Jenerał Feldecyjmistrza, Jenerał Porucznik Xiążę Dolgorukow 2; — Orderu Sw. Włodzimierza 2-jej klasy, Jenerał-Porucznicy: zostający przy Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI Jenerał Feldecyjmistrzu, Bibkow 1, Naczelnik Sztabu Głównodowodzącego Korpusami Gwardyi i Grenadyerów, Witowtow, i Naczelnik Oddziału Artylleryjskiego Komitetu Wojskowo-Naukowego, Zwiarkowski; Orderu Sw. Anny klasy 1, Naczelnik Sybirskiego Okręgu Artylleryjskiego, Jenerał-Major Cebrikow, i Orderu Sw. Stanisława 1-jej klasy, zostający przy Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI Jenerał Feldecyjmistrzu, Jenerał-Major Artylleryi Xiążę Golicyn 3.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Wojennym, 26 Lutego, Członek Rady Państwa, Szef Sumskiego Półku Huzarów, Jenerał-Adjutant, Jenerał Jazdy Hrabia von der Pahlen, mianowany Jenerał-Inspektorem całej Jazdy i Szefem Kirasyerskiego Półku Wojskowego Orderu, z zachowaniem dotychczasowych stopni i obowiązków.

— Towarzysz Ministra Sprawiedliwości, Radca Tajny Szerebietiew, Najłaskawiej uwolniony od tego obowiązku, i rozkazano mu być Członkiem Komisji do przyjmowania prośb.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, z powodu śmierci Jenerał-Inspektora całej Jazdy, Jenerał-Adjutanta, Jenerała Jazdy Xiącia Wasilczykowa, Półk Huzarów, mianujący się jego imieniem, ma nazywać się jak uprzednio, Achtyrskim Półkiem Huzarów.

— Jego CESARSKA MOŚĆ, w skutek uznania Komitetu PP Ministrów, stosownie do przedstawienia P. Ministra Narodowego Oświecenia, w dniu 10-m zeszłego Grudnia Najłaskawiej raczył udarować pieniężnymi nagrodami: Radców Dworu: Starszych Nauczycieli: Wileńskiego Dworskiego Instytutu, Michała Chevalier, i Kiejdańskiej Szkoły Powiatowej, Mikołaja Obucha; Kollegialnych Assesorów: Starszego Nauczyciela Gimnazjum Mińskiego, Alexandra Bohofawleńkiego, i Sprawującego obowiązek Dozorey Oddziału Grodzieńskiego Gimnazjum o 4-eh klasach, Młodszego Nauczyciela, Konstantego Golejewskiego; Kollegialnych Sekretarzy: Dozorey Szkół Parafialnych Mińskiej Gubernii, Onufrego Arcimowicza, i Nauczyciela

Училищу Минской Губернии Онуфрию *Арцимовичу*, и Учителю Рисованія Ковенской Гимназии Адольфу *Ревкевичу*; Губернскимъ Секретарямъ: Письмоводителю Гродненской Гимназии Клементію *Звадзкому*, и Писцу той же Гимназии Фомъ *Мацевичу*; Чиновникамъ для письма: Канцеляріи Почетителя Вѣлорусскаго Учебнаго Округа Коллежскому Регистратору *Минкевичу* и Виленской Дирекціи Училищъ Александру *Муршкѣ*; Учителямъ Приходскихъ Училищъ: Виленскаго Остробрамскаго Петру *Ракевичу*; Омлянскаго—Осипу *Новику*, и Минскаго Ивану *Жуку*.

Въ минувшемъ Нолбрѣ мѣсячѣ случилось въ Архангельскѣ рѣдкое въ естественномъ отношеніи событіе. Жена рядоваго военнослужителя Вѣдомства Путей Сообщенія Прасковья Пименова, въ продолженіи пяти дней, родила четырехъ младенцовъ, двухъ мужскаго и двухъ женскаго пола. Нѣкоторые благотворители узнавъ о семь необыкновенномъ событіи, тотчасъ сдѣлали значительныя въ пользу Пименовой приношенія и дали ей способъ нашить для двухъ младенцевъ особую кормилицу. Когда же о происшествіи этомъ доведено было до Высочайшаго свѣдѣнія, то Его Императорское Величество Всемилостивѣйше соизволило пожаловать Пименовой 400 р. асс., которыми улучшено содержаніе этого рѣдкаго семейства. До сихъ поръ, какъ родильница Пименова, такъ и четверто младенцевъ, совершенно здоровы.

— Въ Иркутской Губерніи, Нерчинскаго Округа, въ Тагауровской волости, жена поселенца Марина Ключева, отъ роду 22-хъ лѣтъ, родила, 23-го Октября, урода, не имѣющаго вовсе человѣческаго образа, а принадлежащаго скорѣе къ лошадиной породѣ, какъ то: съ лошадиною головою, передними и задними ногами, небольшимъ хвостомъ, необыкновенно большими глазами и девятнадцатью ребрами на каждомъ боку.

В а р ш а в а.

Помощникъ Главнаго Директора Предсѣдательствующаго въ Правительственной Комисіи Финансовъ и Казначейства, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Огкинъ*, Всемилостивѣйше увольняется, согласно прошенію его, по разстроеному здоровью, вовсе отъ службы.

Для достиженія пользы, ожидаемой отъ установленнаго Высочайшимъ Указомъ 30 Марта (11 Апрѣля) 1817 года Мануфактурнаго Совѣта, и примѣняя оный къ существеннымъ потребностямъ края, Совѣтъ Управленія Царства, по представленію Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, постановилъ и постановляетъ: Статья 1. При Правительственной Комисіи Внутреннихъ Дѣлъ имѣть быть учрежденъ Мануфактурный Совѣтъ. Ст. 2. Совѣтъ этотъ будетъ состоять изъ 12 членовъ, подъ предсѣдательствомъ Директора Отдѣленія Промышленности и Художества. Въ члены будутъ избираться извѣстнѣйшіе земскіе владѣльцы, отличающіеся усовершенствованіемъ хозяйства и земледѣльческими промыслами, учредители фабрикъ и купцы проживающіе какъ въ Варшавѣ, такъ и внутри края и прилежающіе въ Варшаву, по дѣламъ хозяйственнымъ, промышленности и торговли. Ст. 3. Избраніе лицъ въ составъ Совѣта завѣститъ отъ Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, и утверждается Совѣтомъ Управленія. Ст. 4. Све хъ членовъ, присутствующихъ по должности, какъ то Начальника Секціи Промышленности, Директора Института Сельскаго Хозяйства и Коммисара Фабрикъ, засѣдать будутъ въ Совѣтѣ члены почетные, приглашаемые самою Правительственною Комисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, въ числѣ, не превышающемъ половины обыкновенныхъ членовъ. Ст. 5. Цѣль установленнаго Мануфактурнаго Совѣта состоитъ въ содѣйствіи, подъ руководствомъ подлежащей власти, развитію и усовершенствованію разныхъ отраслей сельской и мануфактурной промышленности, а также и торговли. По сему въ кругъ его занятій входитъ: а) указаніе Правительству препятствій, которыя оставляютъ ходъ вышеказанныхъ отраслей промышленности и торговли вообще; б) подаваніе средствъ къ отвращенію этихъ препятствій; в) указаніе мѣръ, могущихъ

Рисунку Гимназюмъ Ковиенскаго, Адольфа *Ревкевича*; Губернальныхъ Секретарей: Секретаря Гимназюмъ Гродзненскаго, Клеменса *Завадзкого*, и Канцелярскую того же Гимназюмъ, Томаша *Мациевича*; Урядниковъ до писанія: Канцелярии Куратора Бѣлорусскаго Науковаго Округа, Коллежальнаго Регистратора *Минкевича*, и Виленскій Дирекції Школъ Александра *Мураскѣ*; oraz Наuczycieli Szkół Parafialnych: Виленскій Остробрамскій Piotra *Рацкевича*, Ошмянскій Józefa *Навика*, и Миѣнскій Jana *Жука*.

Въ Listopadzie r. a wydarzył się w Archangielsku rzadki pod względem fizyologicznym wypadek. Żona żonierza Wydziału Dróg Kommuikacji, Praskowija *Pimenowa*, w przeciągu dni pięciu, wydała na świat czworo dzieci: dwoje płci męskiej i tyleż żeńskiej. Niektórzy dobroczyńcy, dowiedziawszy się o tém niezwykłym zdarzeniu, złożyli natychmiast dla Pimenowej znaczne składki, i podali jej możność przyjęcia dla dwójga dzieci osobnej mamy. Skoro zaś o tym wypadku doniesiono do wiadomości Najwyższej, Jęko CESARSKA MOŚĆ Najmilościwiej udarować raczył Pimenową summą 400 rub. assyg., przez co polepszouem zostało utrzymanie tęg rzadkiej rodziny. Dotychczas, tak matka, jako i czworo niemowląt, zupełnie są zdrowe.

— W gubernii Irkuckiej, okręgu Nerczyńskim, włości Tagaurowskiej, żona osadnika Maryna *Kluzewa*, 22 lata wieku licząca, urodziła dnia 23-go Października r. a. potwór, zgoła niemający postaci ludzkiej, ale raczej należący do rodzaju końskiego, gdyż z końską głową, z przednimi i tylnymi nogami, z niewielkim ogonem, nadzwyczaj wielkimi oczyma i z 19-tu żebrami w każdym boku.

W a r s z a w a.

N. PAN, w przychyleniu się do prośby Rzeczywistego Radcy Stanu *Oczkina*, Pomocnika Dyrektora Głównego Przewodzącego w Kommissji Rządowej Przychodów i Skarbu, uwolnić go raczył zupełnie od służby, dla słabości zdrowia.

W celu osiągnięcia pożądaných korzyści z ustanowionej Ukazem Najwyższym z dnia 30 Marca (11 Kwietnia) 1817 roku Rady handlowo rękodzielniczej, tudzież zastosowania jej do istotnych potrzeb kraju, Rada Administracyjna, na przedstawienie Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, postanowiła i stanowi: Artykuł 1. Ma być zaprowadzona przy Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych Rada Przemysłowa. Art. 2. Rada ta, pod przewodnictwem Dyrektora Wydziału Przemysłu i Kunsztów, składać się będzie z 12 tu Członków, powołanych, z pomiędzy znakomitszych Właścicieli Ziemskich, zalecających się z ulepszonego gospodarstwa i przemysłu rolniczego, przedsiębiorców fabryk i kupców, tak w Warszawie zamieszkałych, jak i prowincjonalnych, w interessach rolnictwa, przemysłu i handlu do Warszawy przybywających. Art. 3. Wybór osób do składu Rady wchodzących zależy od Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, za potwierdzeniem Rady Administracyjnej. Art. 4. Oprócz członków zwyczajnych i zasiadających z urzędu, Naczelnika Sekcyi Przemysłu, Dyrektora Instytutu Gospodarstwa Wiejskiego i Kommissarza fabryk, Rada Przemysłowa mieć będzie Członków przybranych, przez samą Kommissją Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych powoływanych, w liczbie wyrównującej połowie Członków zwyczajnych. Art. 5. Celem ustanowienia Rady Przemysłowej jest przychylenie się, pod kierunkiem Władzy właścicielowej, do rozwinięcia i udoskonalenia wszelkich gałęzi przemysłu rolniczego, fabrycznego i handlu; do zakresu przeto jej zatrudnień należy być: a) wskazywanie Rządowi przeszkód, wstrzymujących wzrost wyżej wymienionego przemysłu i handlu w ogólności; b) podawanie środków do uchylenia tychże przeszkód; c) wskazywanie sposobów zdolnych dać zbawienny popęd przemysłowi rolniczemu, fabrycznemu i handlowi; d) udzielanie objaśnień, uwag i opinii, na wezwanie Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych,

содѣствовать къ полезному направленію сельской и мануфактурной промышленности и торговли; г) предствленіе, по требованіямъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, объясненія по всемъ предметамъ, относящимся къ сельскому хозяйству, промышленности и торговли.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 7 Марта.

Галицію постановлено раздѣлить на двѣ части, на восточную и западную. Главнымъ городомъ въ первой части будетъ Лембергъ, а въ другой Краковъ. Учрежденіемъ правительственныхъ мѣстъ въ Краковѣ, городъ сей пріобрѣтетъ новый источникъ благосостоянія. Будучи главнымъ городомъ, гдѣ сосредоточиваются военныя и гражданскія власти, а тѣмъ самымъ центромъ всехъ дѣлъ, а въ особенности дѣлъ промышленности, Краковъ получитъ новую значительность. Галиція выиграетъ въ этомъ раздѣленіи, потому что до сихъ поръ по дѣламъ надобно было иногда отправляться съ одного конца края на другой, а теперь неудобство это будетъ устранено, и мѣры, необходимыя для упроченія благосостоянія края, удобнѣе приводимы будутъ въ исполненіе.

— Здѣсь искрено помышляютъ объ уменьшеніи армии, чтобы для казны доставить новыя сбереженія, и все правительственныя средства обратить на распространеніе промышленности и усиленіе внутренняго благосостоянія. Для приведенія въ исполненіе сего уменьшенія армии, имѣетъ быть назначена коммисія изъ военныхъ и гражданскихъ членовъ.

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 9 Марта.

Г. Токвиль, который исключительно занимается алжирскими дѣлами, вчерашняго числа подавъ мнѣніе въ отдѣленіяхъ палаты депутатовъ противъ военно-пахатныхъ поселеній. Онъ полагалъ, что эти поселенія, будучи отдалены отъ частныхъ усадебъ, не будутъ въ состояніи защищать ихъ отъ нападений Арабовъ, и требуемыя на нихъ суммы будутъ напрасно издержаны. Г. Токвиль согласенъ въ томъ, что полки расположенныя на долину Шелифа защищаютъ селенія Метиджи, ибо могутъ быть употреблены на всякомъ пунктѣ гдѣ угрожаетъ опасность, а военно-пахатныя поселенія въ которыхъ будутъ находиться женщины, дѣти и скотъ, могли бы дѣйствовать только на известномъ разстояніи. Мнѣніе Г. Токвиля раздѣляетъ большая часть палаты депутатовъ, ибо изъ 18 членовъ только трое поддерживали проектъ поселенія; Г. Дюфоръ доказывалъ даже, что опыты военныхъ поселеній совершенно не удались. Изъ Африки отправлено въ Тулонъ 500 человекъ солдатъ съ тѣмъ, чтобы они тамъ женились; привезено 500 женщинъ, коимъ назначено приданое; послѣ продолжительныхъ стараній о сочетаніи ихъ, вынужденны были женить ихъ по жребію и отправить въ Алжирію, но послѣ шести мѣсяцевъ эти женщины растративъ выданное имъ приданое, бѣжали отъ своихъ мужей съ другими солдатами.

— Въ палатѣ перовъ военный министръ представилъ проектъ закона, объ усиленіи жандармскихъ командъ и линейныхъ войскъ, а министръ публичныхъ дѣланій, по случаю отсутствія министра юстиціи, прочелъ проектъ объ учрежденіи капитула въ Сентъ-Дени или лучше о предствленіи оному привилегій дарованныхъ Наполеономъ.

— Г. Гизо даетъ сегодня большой дипломатическій обѣдъ по случаю примиренія своего съ Г. Норманби, который съ своей стороны также пригласилъ министра на обѣдъ 16 Марта.

— Правительство церковной области, предположивъ ввести къ себѣ систему, употребляемую во Франціи по постройкѣ дорогъ и мостовъ, обратилось къ Г. Гизо съ просьбою о доставленіи нужныхъ ему предметовъ свѣдѣній. Г. Гизо съ готовностію исполнилъ это требованіе.

— Поэтъ Беранже получилъ приглашеніе—предложить себя въ кандидаты на вакантное мѣсто академика; но онъ по прежнему объявлялъ, что не желаетъ поступить въ кандидаты. Маркизь Монталамбергъ предложилъ себя вмѣсто Г. Гирауди, въ кандидаты.

we wszelkich przedmiotach, rolnictwa, fabryk i handlu dotyczących.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R I A.

Wiedeń, 7 marca.

Postanowiono ostatecznie, że Galicya podzielona będzie na dwie części, to jest: Wschodnią i Zachodnią. Pierwszą stolicą będzie Lwów a drugiej Kraków. Przez ustanowienie nowego siedziska rządu w Krakowie, miasto pomienione pozyska nowe źródła dobrego bytu. Będąc bowiem stolicą najwyższych władz cywilnych i wojskowych, a tym samym punktem zgromadzenia się wszelkich interesów, mianowicie zaś przemysłowej ludności, nabierze nowej świetności. Całe nawet Królestwo Galicyi zyska na tym podziale, bo dotychczas z jednego krańca na drugi musiano odnoić się z interesami. Temu stanowi rzeczy, niekorzystnemu dla kraju, zaradzono obecnie, gdyż środki, do polepszenia jego bytu za niezbędne uważane, będą mogły być sprężyszczyć doprowadzone do skutku.

— Myślą tu szczerze o zmniejszeniu wojska, aby dla skarbu zyskać nowe oszczędności, a hu rozwinięciu przemysłu i pomysłności krajowej zwrócić wszelkie rządowe środki. Dla uskutecznienia wspomnionej redukcji wojska, ma być wyznaczona osobna kommissya z wojskowych i cywilnych członków złożona.

F R A N C Y A.

Paryż, 9 marca.

P. Tocqueville, który się wyłącznie sprawami Algierskimi zajmuje, oświadczył się wczoraj w biurach Izby Deputowanych, przeciw planowi obozów rolniczych. Sądzi bowiem, że osady pomienione, pozakładane daleko od fułwarków obywatelskich, nie będą mogły osłonić ich od napadu Arabów, a zatem żądana na nie summa będzie na próżno wyrzuconą. Przypuszcza wprawdzie, że półki stojąc w dolinie Szelifu osłonią wsie Metydzy, gdyż mogą być użyte w każdym punkcie, gdzie zagraża niebezpieczeństwo; ale obozy rolnicze, w których byłyby kobiety, dzieci i trzody, działalyby tylko w pewnym zakresie i staniałyby tylko niewielką przestraż. Zdanie P. Tocqueville podziela znaczna część Izby Deputowanych, gdyż z 18-tu członków kommissyi, tylko trzech było za tym systemem osiedlenia. P. Dufaure dowodził nawet, że próba kolonizacyi żołnierzy, wcale się nie powiodła. Posłano bowiem z Afryki do Tulonu 500 żołnierzy, aby się tam poženili; sprowadzono 500 kobiet, którym dano posagi; atoli po długich, a nawet gorszących staraniach o połączenie tych par, musiano je pożenić losem i wysłano do Algieryi, ale po sześciu miesiącach, kobiety te spożywszy swoje pieniądze, zbiegły od mężów z innymi żołnierzami.

— W Izbie Parów Minister wojny złożył projekt do prawa, o pomnożenie żandarmerji i wojska liniowego, a Minister budowli publicznych, zastępując Ministra sprawiedliwości, odczytał projekt o ustanowieniu kapituły w St. Denis, czyli raczej o udzieleniu tejże przywilejów przez Napoleona już jej przyznanych.

— P. Guizot daje dzisiaj wielki obiad dyplomatyczny, z powodu pojednania się z Margr. Normanby, który wywdzięczając się Ministrowi, zaprosił go także na obiad w d. 16 m marca.

— Rząd państwa kościelnego, zamysłając wprowadzić w krajach swoich systemat we Francyi przyjęty, co do budowy dróg i mostów, prosił P. Guizota o nadesłanie mu wszelkich do tego ściągających się wiadomości; co Minister spraw zagranicznych chętnie uskutecznił.

— Poeta Beranger, wezwany został, aby się podał na kandydata na opróżnione znowu miejsce pomiędzy 40 Akademikami; ale podobnie, jak dawniej, oświadczył, że tej kandydatury nie przyjmie. Margrabia Montalembert wystąpi w miejsce P. Guirauda jako kandydat.

— О намѣреніи англійскаго правительства назначить, по случаю настоящаго бѣдствія, день общихъ молитвъ, въ *Journal des Débats*. между прочимъ пишутъ слѣдующее: Мы уважаемъ этотъ религіозный, глубокий духъ англійской націи, и вѣрно этотъ день покаянія, строго соблюденъ будетъ многими милліонами народа. Въ одной изъ англійскихъ газетъ припоминаютъ при семъ случаѣ, что и при появленіи холеры назначенъ былъ день общаго покаянія, и что тогда слышномъ 500,000 человекъ приближались въ лондонскихъ церквахъ. Впрочемъ надобно отдать справедливость англійскому правительству, что оно неограничивается предписаніемъ молиться, но вмѣстѣ говорить: *Ora et labora*.

— Въ Сентъ-Омерскомъ ассизномъ судѣ были судимы сорокъ человекъ за участіе въ безпокойствахъ, происшедшихъ близъ этого города по случаю дороговизны хлѣба: 14 были оправданы, остальные 26 приговорены къ тюремному заключенію отъ десяти мѣсяцевъ до семи лѣтъ. Третьяго дня былъ произнесенъ также приговоръ надъ подсудимыми изъ Бюзансе, гдѣ, какъ извѣстно, безпокойства подали поводъ къ убійствамъ: трое изъ нихъ, Биенвену, Мишо и Веллюе приговорены къ смерти; четверо, Арруи, Брильянъ-Годо, Руэ-Безаръ и Билю, къ каторжной работѣ на всю жизнь; остальные, за исключеніемъ Луи Безара, который оправданъ, къ каторжной работѣ на разные сроки, и къ тюремному заключенію.

— По распоряженію министра внутреннихъ дѣлъ, вновь устроенный лиро-драматическій театръ будетъ называться: „Театромъ народной оперы.“ Содержателемъ этого театра назначенъ Г. Адамъ; сверхъ того учреждена, для поддержанія онаго, компанія съ капиталомъ въ 2,000,000 фр.

— Съ 16 Ноября по 28 Февраля, городъ Парижъ издержалъ на билеты для полученія хлѣба 1,256,000 фр. Расходъ этотъ въ Мартѣ, по сдѣланному исчисленію, будетъ составлять 1,024,000 фр.

— По исчисленію *Journal des Débats*, недостатокъ государственныхъ доходовъ во Франціи, до конца 1848 года, составитъ 656 милліоновъ.

10 Марта.

Въ *Union Monarchique* пишутъ: „Король Французовъ хотѣлъ, чтобы Король Бельгійскій отправился немедленно въ Лондонъ, для возобновленія сердечнаго согласія между Франціею и Англіею; но происшедшія въ Брюггѣ смятенія воспрепятствовали этому, побудивъ Короля Леопольда возвратиться въ Брюссель. Кажется однако, что Король Леопольдъ получилъ изъ Англии письма, въ конхъ отсвѣтовали ему принимать на себя посредничество по этому дѣлу.“

— Въ журналѣ *l'Esse*, въ обширной статьѣ, описывая примиреніе Г. Гизо съ лордомъ Норманбѣн, утверждаютъ, что хотя наружное несогласіе уже устранено, но дѣйствительное, относительно испанскихъ бракосочетаній, прекратится только тогда, когда англійское правительство возьметъ обратно свой протестъ противъ супружества герцога Монпансьерскаго.

— Изъ Лондона пишутъ, что Сентъ-Джемскій кабинетъ не обнаруживаетъ желанія войти вторично въ тѣсныя дружескія отношенія съ французскимъ правительствомъ.

— Графъ Валевакскій отправился третьяго дня въ Тулонъ, откуда онъ, въ сопровожденіи чиновниковъ посольства, графа Брокара и Г. Дессо, немедленно отплыветъ въ Монтевидео.

— Маршалъ Бюжо, какъ слышно, намѣренъ къ 15 числу с. м. прѣхать во Францію, дабы находиться при разсмотрѣніи бюджета для Алжиріи.

— Въ Сѣверномъ департаментѣ, торгующіе хлѣбомъ дали подписку, не покупать въ теченіи шести мѣсяцевъ никакого хлѣба, дабы чрезъ то понизить цѣны на оный.

— Въ нѣсколькихъ общинахъ Мертскаго департамента распространилась такая нужда, что въ Дабо цѣлыя семейства питаются только кровью убиваемаго скота.

— Приговоръ, произнесенный уже судомъ исправительной полиціи, по жалобѣ парижскаго архіепископа, на многихъ книгопродавцевъ, которые печатали молитвенники безъ его дозволенія, уничтоженъ теперь рѣшеніемъ парижскаго королевскаго суда, и книгопродавцы совершенно оправданы. Дѣло въ томъ, что архіепископъ заключилъ со многими книгопродавцами контрактъ, по которому предо-

— О замыслѣ рządu англійскаго, наказанія przy te-
разниѣшѣй niedoli dnia powszechnych modłów, *Journal des Débats* mówi między innymi: „Poważamy ten religijny głęboki duch ludu angielskiego, i zapewne dzień ten pokuty obchodzony będzie przez wiele milionów ludzi. Jeden dziennik angielski przypomina przy tej okoliczności, że i przy wybuchnięciu cholery podobny powszechny dzień pokuty miał miejsce, i że w tym dniu przeszło 500,000 ludzi w kościołach Londynu przyjmowało Komunię Świętą. Zresztą oddać trzeba sprawiedliwość rządowi angielskiemu, że nie ogranicza się na zaleceniu modłów, ale także mówi: *Ora et labora*, (módl się i pracuj.“

— W St. Omer, w tancerzonym sądzie kryminalnym, osądzono 40 ludzi za udział w zaburzeniach, zasłanych niedaleko tego miasta, z powodu drożyzny zboża: 14 z nich uniewiniono, a pozostałych 26 skazano na zamknięcie w więzieniu od dziesięciu do siedmiu lat. Onegdaj ogłoszono także wyrok na uwięzionych z miasta Busançais, gdzie, jak wiadomo, niespokojności stały się powodem kilku zabójstw. Trzech z liczby winowajców, Bienvenu, Michaud i Vellue, skazani zostali na śmierć; czterech, Arrhui, Brillant-Godau, Roué-Bezord i Billiaut, do ciężkich robót na całe życie; reszta zaś, wyjąwszy Louis-Bezard, którego uniewiniono, do ciężkich robot na rozmaite terminy i na zamknięcie w więzieniu.

— Według postanowienia Ministra spraw wewnętrznych, nowy teatr liryczno-dramatyczny nosić będzie nazwę: „Teatru Opery narodowej.“ Przedsiębiorcą tego teatru jest P. Adam, a na utrzymanie jego utworzyła się spółka, licząca 2,000,000 fr. kapitału.

— Od 16 go listopada do 28 lutego, miasto Paryż wydało na karty chlebowe 1,256,000 fr. Wydatek ten na miesiąc Marzec obliczony został na 1,024,000 fr.

— Według obraehowania *Journal des Débats*, do końca roku 1848 deficit w dochodach Francji wyniesie 656 milionów.

Dnia 10 marca.

Czytamy w *Union Monarchique*: „Król Francuzów życzył sobie, aby Król Leopold udał się natychmiast w pośrednictwie do Londynu; ale zasłże rozruchy w Brugge zmusiły, jak mówią, pomienionego Monarchę do powrotu do Bruxelli. Jednakże podobniejszemu zdaje się do prawdy, że Król Leopold otrzymał listy z Anglii, które mu odradziły przyjęcie pośrednictwa w tej sprawie.“

— *Presse* w obszernym artykule rozbiiera pojednanie się P. Guizot z Lordem Normanby, i utrzymuje, że nieporozumienia pozorne już się ukończyły; rzeczywiste zaś, to jest: dotyczące małżeństw hiszpańskich, wtedy dopiero ustana, kiedy rząd angielski cofnie swoją protestacją co do związku Xięcia Montpensier.

— Piszą nam z Londynu, że gabinet St. James nie okazuje bynajmniej chęci do wejścia w powtórne ścisłe przywierze z rządem francuzkiem.

— Hr. Walewski odjechał onegdaj do Tulonu, skąd natychmiast z dwóma urzędnikami poselstwa, Hr. Brocard i P. Desceaux, uda się do Montevideo.

— Marszałek Bugeaud ma przed 15-m b. m. przybyć do Francji, w cel należenia do rozpraw nad budżetem dla Algierji.

— W departamencie północnym, handlujący zbożem obowiązali się na piśmie, przez sześć miesięcy żadnego nie kupować zboża, a to w zamiarze zniżenia przez to cen jego.

— W kilku gminach departamentu Meurthe, tak wielka jest nędza, że w Dabo całe rodziny żyją tylko krwią bydlęcą.

— Wydany już dawniej przez sąd policyi poprawczej, z powodztwa Arcybiskupa Paryżskiego, wyrok przeciw kilku zegarzom, którzy bez upoważnienia Arcybiskupiego wydrukowali książki do nabożeństwa, skassowany został przez sąd królewski w Paryżu i zegarze w zupełności uwolnieni. Arcybiskup bowiem zawarł był z kilku zegarzami kontrakt, przez który udzielił im, za opłatą do kasy Arcybiskupiej 3,000 fr., wyłączone prawo drukowania tako-

ставилъ имъ, за три тысячи Франковъ, уплаченныхъ въ архіепископскую казну, исключительное право изданія такихъ книгъ, и отказалъ въ просьбѣ другимъ книгопродавцамъ, просившимъ разрѣшенія печатать новыя изданія одобренныхъ молитвенниковъ. Когда же, не смотря на этотъ отказъ, они начали печатать книги, архіепископъ подалъ на нихъ въ судъ жалобу, вслѣдствіе коей приговоръ первой инстанціи былъ въ его пользу, но вторая инстанція рѣшила совершенно иначе.

— Вдова Ганнемана, обвиненная докторомъ-Орфила въ томъ, что она занималась, не имѣя права, врачеваніемъ, приговорена къ уплатѣ денежной пени въ 100 Франк. и тяжёбныхъ издержекъ. Докторскій дипломъ, коимъ она снабжена гомеопатическимъ обществомъ въ Пенсильваніи, признанъ свидѣтельствомъ, неимѣющимъ никакого вѣса во Франціи.

11 Марта.

Извѣстный начальникъ племени Кабилонъ Джуръ-джурскихъ горъ, Бенъ-Салемъ, бывший калифъ Абдъ-эль-Кадера, сдался французскому начальству. 27-го Февраля онъ прибылъ въ Омаль вмѣстѣ со всеми арабскими начальниками области. Бель-Касемъ, извѣстный начальникъ поколѣнія, заболѣлъ въ дорогѣ, однако послалъ своего брата, дабы объявить, что онъ повинется всему потому, что маршалъ Вюжо предпишетъ Бенъ-Салему. Арабы эти должны были прибыть въ Алжиръ 10 с. м. для окончанія въ Омаль начатыхъ переговоровъ и полученія инструкции, для устройства правленія въ своихъ округахъ.

— Въ *Constitutionnelle* напечатано письмо изъ Танжера, въ которомъ о значеніи Абд-эль-Кадера сообщаютъ слѣдующее: „Недавно проѣзжалъ чрезъ сей городъ агентъ эмира, отправляясь въ Гибралтаръ, гдѣ вѣрно онъ займется приготовленіемъ всякаго рода военныхъ припасовъ. Этотъ агентъ, во время своего пребыванія въ Танжерѣ, былъ знаменитѣйшими лицами страны принимаемъ съ величайшимъ расположеніемъ и щедро снабженъ деньгами. Нѣтъ сомнѣнія въ томъ, что власть Абд-эль-Кадера нисколько не уменьшилась, и что коль скоро онъ признаетъ выгоднымъ для своихъ интересовъ предпринять новое возстаніе, ему стоитъ только объявить священную войну, и по его призыву со всѣхъ сторонъ соберутся Арабы, не исключая даже внутреннихъ областей Марокко, чтобы подъ его знаменемъ бороться съ Французами. Онъ непремѣнно выступитъ тѣмъ съ большими силами, чѣмъ болѣе времени будутъ имѣть его агенты для возмущенія провинцій и объявленія священной войны между Арабами, кои слѣпо вѣрятъ въ Абд-эль-Кадера, считая его единственнымъ защитникомъ исламизма.

— Говорятъ, что нашъ посланникъ при Римскомъ дворѣ предложилъ тамошнему правительству два французскіе парохода, для отправленія Папской миссіи въ Константинополь. Правительство церковной области постановило назначить отъ себя консула въ Танжерѣ.

А н г л і я

Лондонъ, 8 Марта.

Завтрашній день министры оправляются на островъ Вайтъ въ засѣданіе тайнаго совѣта, на которомъ будетъ предсѣдательствовать Королева. На этомъ засѣданіи назначенъ будетъ день повсемѣтнаго въ краѣ молебствія:

— Заключая изъ быстроты, съ которою слѣдуютъ одно за другимъ кабинетныя совѣщанія, можно предположить, что правительство постоянно занимается важными вопросами. При семъ замѣчаютъ, что эти совѣщательныя собранія министровъ, производятся въ министерствѣ иностранныхъ дѣлъ. Вчерашнія совѣщанія продолжались нѣсколько часовъ. На нынѣшній день назначено новое собраніе.

— Въ журналѣ *Times* отъ 27-го Февраля сообщаютъ письмо парижскаго корреспондента, изъ котораго видно, что недоимка французской казны простирается до 970,000,000 фр. Корреспондентъ извѣщаетъ, что членовъ бюджетной комиссіи просили быть по-прежнему снисходительными, и уменьшить въ своемъ донесеніи эту недоимку почти въ миллиардъ до четырехъ сотъ милліоновъ. Въ этомъ письмѣ газеты *Times* представляютъ самую печальную картину положенія парижской торговли. Большіе и малые купцы разорены, недостатокъ въ продовольствіяхъ увеличиваетъ страннымъ образомъ, и цѣна хлѣба возрастаетъ

выхъ хлѣбъ; инымъ zaś хлѣбгаромъ, которые нове выданія approbowanych хлѣбъ до набоженства предприѣбрахъ хотели, odmawiał wszelkiego na to pozwolenia. Gdy zaś pomimo to podobne хлѣбъ wydrukowali, kazał ich zapozwać do sądu, gdzie wyrok 1-szej Instancji wypadł na jego stronę; ale w instancji drugiej przeciwnie zaszło rozstrzygnięcie.

— Вдова по Hahnemanie, заскаржена przez D-ra Orfila, z powodu praktykowania sztuki lekarskiej, skazana została na zapłacenie kary pieniężnej 100 fr. i kosztu processu. Dyplom Doktorski udzielony jej przez homeopatyczne towarzystwo w Pensylwanii, uznany został za świadectwo niemające żadnej wagi dla Francji.

Dnia 11 marca.

Znakomity naczelnik Kabylów z gór Dżurdżura, Ben-Salem, były kalifa Abd-el Kadera, poddał się francuzkim władzom. W dniu 27 lutego przybył do Aumale, łącznie ze wszystkimi naczelnikami Arabów pomienionej okolicy. Bel-Kassem, również znakomity naczelnik, zachorował w drodze, wysłał jednakże swego brata z oświadczeniem, że się chętnie podda temu wszystkiemu, co Marszałek Bugeaud Ben-Salemowi przepisze. Arabowie rzezeni mieli przybyć do Algieru 10 b. m. w celu ukończenia w Aumale rozpoczętych układów, i otrzymania nowej organizacji swoich okręgów.

— Korrespondent dziennika *Constitutionnell* donosi z Tangieru o nieustającej władzy Abd-el Kadera co następuje: „Niedawno przejeżdżał tędy agent Emira, udając się do Gibraltaru, gdzie zapewne zajmie się przysposobieniem wszelkiego rodzaju zapasów wojennych. Ten agent w czasie swego pobytu w Tangierze, był przez najznakomitsze osoby kraju z największymi względami przyjmowany i w pieniądzu na podróż hojnie zaopatrzony. Dowiedzionem jest, że władza Abd-el Kadera bynajmniej się nie zmniejszyła, i że skoro tylko uzna korzystnem dla swych interesów nowe przedsięwzięcie powstanie, dość jest, aby wojnę świętą ogłosił, a na głos jego ze wszystkich stron zgromadzać się będą Arabcy, nawet z głębi Marokko, aby pod jego chorągwią walczyć przeciw Francuzom. Tęm zaś liczniej niezawodnie wystąpi, im więcej czasu będą mieli jego ajenci do przebiegania prowincyi i głoszenia wojny świętej pomiędzy Arabami, którzy ślepo wierzą w Abd-el Kadera, uważając go za jedynego obrońcę islamizmu.“

— Mówią, że Poseł nasz przy dworze Rzymskim, ofiarował tamtejszemu rządowi dwa wojenne parostatki do przewiezienia poselstwa Papieżkiego do Stambułu. Rząd Państwa kościelnego postanowił mianować swego Konsula w Tangerze.

А н г л і я.

Лондонъ, 8 марта.

Завтра уйдутъ министры на островъ Вайтъ, гдѣ Королева предсѣдательствуетъ. На этотъ день назначенъ будетъ день повсемѣтнаго въ краѣ молебствія.

— Судя по скорости, з jaką наступają по sobie рады кабинетowe, wnosić wypada, że ważne kwestye zajmują uwagę rządu. Uważają zarazem, że te zgromadzenia Ministrów odbywają się w ministerstwie spraw zagranicznych. Narady wczorajsze trwały kilka godzin. Nowe zgromadzenie zwołane jest na dzisiaj.

— W dzienniku *Times*, pod d. 27 lutego, umieszczono list korrespondenta Paryżkiego, z którego pokazuje się, że deficit podskarbstwa francuzkiego wynosi około 970 000,000 franków. Korrespondent donosi, że członków komisji budżetowej proszono, aby się okazali również, jak uprzednio, pobłażającymi i zmniejszyli w swoim raporcie ten deficit, wynoszący prawie 1,000 miliónów, do czterechset miliónów. Z tegoż listu dziennika *Times* dowiadujemy się o nader smutnem położeniu handlu Paryżkiego. „Więksi i mniejsi kupcy — słowa są korrespondenta — są całkiem zrujnowani; brak żywności powiększa się w sposób zastraszający, a ceny zboża idą w

съ каждымъ днемъ. — Кроме этихъ фактовъ, обнаруживающихся на поверхности, въ министерствѣ иностранныхъ дѣлъ есть нечто скрытое, и несмотря на то, крайне важное. Между людьми, которымъ тайны политики открыты вполнину, существуетъ явное опасеніе, неопредѣленная боязнь какого-то важнаго предстоящаго событія. Что касается до причинъ этого предчувствія, я не могу указать ихъ: можетъ быть, это впечатлѣніе основано только на общихъ наблюденіяхъ касательно отношеній между Франціею и Англіею, касательно положенія сѣверныхъ дворовъ, и дѣлъ въ Италіи, Швейцаріи, Португаліи и Испаніи. Каждое изъ этихъ обстоятельствъ достаточно само по себѣ, чтобы оправдать опасенія, но когда къ этому присоединяются финансовыя и торговыя затрудненія правительства и страны, овирѣпствующій уже голодъ и безпорядки, которые онъ можетъ породить, тревожное чувствованіе, о которомъ я говорилъ, становится ошутительнѣе и понятнѣе. — Я представилъ вамъ только темную сторону картины: въ противоположность вижу только, что Король Бельгійцевъ искренно желаетъ примирить французское и англійское правительства, и что сынъ Г. де Сентъ-Олера, прибывшій изъ Лондона, привезъ убѣдительныя совѣты въ томъ же смыслѣ.

— Здоровье О'Коннела становится день ото дня хуже. Врачи отправили его въ деревню, и запретили ему заниматься политическими дѣлами; онъ вскорѣ отправится во Францію, а потомъ въ Италію. О'Коннель не только страдаетъ физически, но его гнететъ также предчувствіе близкой смерти, и это вѣроятно приведетъ его къ могилѣ.

9 Марта.

Въ *Morning-Post* пишутъ, что министерство, въ концѣ Юня или въ началѣ Юля, намѣрено распустить парламентъ ожидая отъ новыхъ выборовъ выгоднѣйшаго для себя результата.

— Въ журналѣ *Times* сообщаютъ: Повѣренный въ дѣлахъ Соединенныхъ Штатовъ въ Парижѣ, получилъ отъ своего правительства уведомленіе, что предложенное посредничество со стороны Англии и Франціи въ спорѣ съ Мексикою, было бы благосклонно принято въ Вашингтонѣ. Утверждаютъ даже, что сіе уведомленіе сообщено Г. Гизо, который имѣлъ уже въ этомъ отношеніи совѣщаніе съ лордомъ Норманби.

ШВЕДІЯ И НОРВЕГІЯ.

Стокгольмъ, 20 Февраля.

Третьяго дня обнародованы два чрезвычайно-важныя для шведской промышленности королевскія повелѣнія, отъ 22-го Декабря м. г., изъ которыхъ одно относится къ ремесламъ и фабрикамъ, другое къ торговлѣ. Эти повелѣнія, съ немногими исключеніями и ограниченіями, утверждаютъ свободу торговли и ремесла. Всѣ цехи отмѣнены, и каждый Шведъ, достигшій совершеннолѣтія и пользующійся добрымъ именемъ, имѣетъ право производить всѣ издѣлія ремесла и фабрики и продавать ихъ какъ въ городахъ, такъ и въ селахъ, только бы представилъ городовому начальству доказательство познаній своихъ въ ремеслѣ, которымъ намѣренъ заниматься. Торговля объявлена совершенно свободною, и ее можетъ отправлять всякій, кто только умѣетъ писать и считать. Эти новыя постановленія получаютъ силу съ 1-го Юля с. г.

— Въ здѣшнемъ газетахъ сообщаютъ слѣдующее: Известно, что въ прошедшемъ году ученый датскій геологъ, Г. Люндъ, открылъ въ Минасъ-Гереской провинціи, что въ Бразиліи, ископаемыя человѣческія кости исполинской величины. Нынѣ найдены такія же кости въ Швеціи. На послѣднемъ засѣданіи Королевско-Стокгольмской Академіи Наукъ, прочитано было письмо Г. Нильсена, профессора Зоологіи въ Лундскомъ университетѣ, въ коемъ этотъ естествоиспытатель сообщаетъ, что онъ произвождаетъ работы въ торфяной копнѣ, состоящей между Уштадтомъ и Фальштеномъ, при деревнѣ Беддингѣ, близъ Зудскаго берега, попалъ на разныя человѣческія кости огромной длины и толщины, а также на чрезвычайно-важныя кости различныхъ животныхъ, какъ то, лошадей, сѣверныхъ оленей, косулей, медвѣдей, лосей и т. п. Тамъ же нашлн стрѣлы и рогатины съ остріями изъ костей и камня. Г. Нильсенъ обѣщавъ вскорѣ доставить образцы каждаго изъ этихъ предметовъ. Важное сіе открытіе убѣждаетъ въ томъ, что существующія донинѣ во всѣхъ

горѣ здня на дзнь Опрѣчь тыхъ фактовъ, которые жузъ высшѣ на јавъ въ министеруѣ справъ заграичныхъ тај сѣ јесече еѣсъ тајемничего, еѣ једнакъ здај сѣ бѣе нader вајнемъ. Мѣжду еѣсѣбѣ, кѣтѣрымъ тајемнице полѣтѣкѣ, на пѣл сѣ одкрыте, панује вырајны прѣстрахъ, неѣкѣреѣлона бојажнъ јакѣгоѣсъ вајного, зблѣзѣајего сѣ јупадку. Сѣ сѣе тѣчы прѣчѣзѣу тѣго прѣчѣзѣа, не подобна іеѣ wskazacъ зъ пѣвносѣа; моје бѣе, ізъ тѣ враженіе ѣуника зъ ојоулуѣхъ поstrzeżenъ nad полѣтѣcznemi stosunkami мѣжду Францѣа і Англіа, nad полоіеніемъ пѣлнѣчныхъ мѣцарstwъ, јакѣ тејзъ справъ we Włozzech, Szwaјcaryi, Portugalii і Hiszpanii. Kaјzda zъ rzeczonychъ околѣczności dostatecznѣа јest do usprawiedliwienia бојажнѣ, ale kiedy do тѣго dodamy finansowe і handlowe kłopoty рѣаду і kraју, panuјacy јузъ głѣd і zaburzenia, kѣtѣre teјzъ głѣd moјe ѣwyołacъ; uczucie trwogѣ, о kѣtѣremъ ѣwјszѣe wspomniałemъ, staje sѣe zrozumiałszemъ — Dotѣдъ skreślilemъ posepnѣа strѣnѣ obrazu: zъ прѣczewnѣej strѣny ѣwіdzę tylko, że Krѣlъ Belgijski szczerze chce pojednacъ Францѣа і Augліа, і że synъ P. de St. Aulaire, kѣtѣry powrѣcił tu zъ Londynu, prѣzwіoіzъ usilne rady wъ tymъ же duchu.

— Здоровье O'Connela ciągle się pogorsza, lekarze wyprawili go na wieś i zabronili trudnić się sprawami politycznymi; wkrótce nawet wyjedzie do Francji a następnie do Włoch. Nie tylko cierpi fizycznie, ale przyniata go także przecucie bliżkiej śmierci, co może bardzo zgon jego przyspieszyć.

Dnia 9 marca.

Morning-Post donosi, że gabinet ma zamiar, przy końcu miesiąca Czerwea, lub na początku Lipca rozwiązać obecny parlament, spodziewa się bowiem, że nowe wybory korzystniej na jego stronę wypadną.

— W dzienniku *Times* czytamy: Sprawujący interesami Stanów-Zjednoczonych w Paryżu, otrzymał od swego rządu zawiadomienie, że zaproponowane pośrednictwo ze strony Anglii i Francji, w sporze z Meksykiem, przychylnie przyjęte zostało w Washingtonie. Zapewniają nawet, że to uwiadomienie komunikowane jest P. Guizot, który miał już w tym względzie konferencyę z Lordem Normandy.

ШВЕДІЯ И НОРВЕГІЯ.

Стокгольмъ, 20 лютего.

Онегдажъ оглошзѣне ту зѣстѣлѣ два nader вајне dla naszego przemysłu rozporządzenia Krѣlewskie, datowane d. 22 grudnia, to јest: орѣдѣnacya fabryczna і rzemіeślnicza, oraz орѣдѣnacya handlowa, przez kѣtѣre ustanowiona została zupełna wolność handlowania і zarabkowania, zъ mѣtѣmi tylko ogranczeniami і wyjątkami. Wszystkie cechy zostają zniesione, а kaјzdy Szwed, dobreј konduity, po doјszeniu do pѣlnoletności, ma prawo trudnić sѣe ѣwyrabianiemъ wszelkiego rodzaju produktѣwъ rѣczodzielniczychъ і fabrycznychъ і sprzedawacъ je takъ wъ miastachъ јакѣ і po ѣwsiacъ, zъ udowodnieniemъ tylko przedъ ѣwłasciѣwѣа ѣwładzѣа miejskѣа znajomości rzemіeѣsła, kѣtѣremъ trudnić sѣe zamysla. Handlemъ zajmowacъ sѣe moјe kaјzdy, kѣtѣo umіe pisać і rachowacъ. Nowe to rozporządzenie ѣwјedzie wъ ѣw wykonanie od 1 lipca r. b.

— Dzienniki tutejsze donoszą co następuje: Wiadomo, że w roku przeszłym, uczony geolog duński, P. Lund, odkrył w prowincyi Minas Geraes w Brazylii, kości kopalne ludzkie, kolosalnej wielkości. Teraz odkryto podobneż kości w Szwecji. Na ostatniem posiedzeniu Krѣlewskiej Akademii Nauk w Sztokholmie, odczytany był list P. Nielsena, Profesora zoologii w Uniwersytecie Lundska, w którym ten naturalista donosi, że używszy kopaczy do roboty w torfowisku, położonem między Ystad i Talstenbro, pod wsią Beddinge і nieopodal od wybrzeża Sandu, napotkał rozmaite kości ludzkie kopalne, ogromnej długości і grubości, tudzież równie nadzwyczajnychъ wymiarѣwъ kości і rѣznychъ zwierząt, јакѣ to: reniferѣwъ, јeleni, sarn, niedźwiedzii, łosiѣwъ і t. p. Na tѣmъ же miejscu znaleziono strzѣly і dzidy zъ ostrzami zъ kości і kamienia. P. Nielsen ma wkrѣtѣce przesać Akademii proby kaјzdego zъ tychъ przedmiotѣwъ. Waјne to odkrycie okazuje, że krѣzѣce dotѣdъ we ѣwszystkichъ krajachъ, а ѣwłaszczѣа u насъ na Pѣlnoocy, gminne podania о ѣwielkoludachъ, moјe nie bѣe takъ śmieszna баснѣа, јакъ sѣe to ѣwielu uczonymъ zdawało. Nie pѣrwszy to razъ głѣboko,

странахъ, преимущественно же у насъ на сѣверѣ, разныя преданія о *исполинахъ*, могутъ быть не столь смѣшною сказкою, какъ казалось. Не въ первый уже разъ глубокая, исключительна въ университетахъ сосредоточенная наука, послужить для повѣрки того, что съ незапамятныхъ временъ было уже извѣстно простолудинамъ. Нѣкоторымъ еще подобнымъ вещамъ предстоитъ необхоимость возвратити достоверность, которой лишило ихъ высокоуміе мудрецовъ!

И т а л і я .

Римъ, 25 Февраля.

Вчера турецкій посланникъ снова былъ припимаемъ въ частной аудіенціи у Его Святѣйшества, и за симъ имѣлъ онъ продолжительное совѣщаніе съ кардиналомъ статсъ-секретаремъ. Миссія его въ Римъ имѣетъ безъ сомнѣнія цѣль гораздо важнѣе, чѣмъ простое поздравленіе съ выступленіемъ на папскій престолъ. Вообще поговариваютъ, что Папскіе консулы будутъ назначены во всѣхъ значительнѣйшихъ городахъ турецкой имперіи, и что дѣла тамошнихъ католиковъ, состоящіа донинѣ подъ покровительствомъ Франціи, впредь будутъ находиться подъ непосредственнымъ надзоромъ и покровительствомъ Рима. Уже не подлежитъ ни малѣйшему сомнѣнію то, что вскорѣ папскій нунцій будетъ отправленъ въ Константинополь, и что для занятія сего весьма важнаго поста избранъ уже кардиналъ Феррети.

— Въ числѣ прочихъ вещей, достойныхъ вниманія, здѣсь особенное любопытство обращаютъ на себя предпріятыя недавно розыски на землѣ, приобрѣтенной покупкою Государемъ Императоромъ Всероссійскимъ, у подножія самаго Паладина. Это мѣсто—почти самое любопытное въ Римѣ; по преданію, здѣсь былъ основанъ первоначальный Римъ; здѣсь стоялъ *Quercus gaminalis*; здѣсь были найдены и спасены отъ смерти знаменитые близнецы. Раскапываніе подвинулось уже до того, что начинаютъ появляться первоначальныя огромныхъ размѣровъ каменныя стѣны. Надѣемся, что эти розыски поведутъ къ чрезвычайно важнымъ открытіямъ.

— Изъ Неаполя сообщаютъ, что великолѣпный амфитеатръ въ Пуццуоли уже открытъ весь. Въ немъ найдены были хорошо сохранившіяся колонны, лампы и прочія украшенія.

Т у р ц і я .

Константинополь, 17 Февраля

Турецкій посланникъ при греческомъ дворѣ, Г. Муссурусъ, сегодня прибылъ сюда изъ Аѳинъ.

— Вчера съ французскимъ пароходомъ получено здѣсь изъ Аѳинъ письмо Короля Оттона къ Султану, имѣющее цѣлю улаженіе извѣстныхъ недоразумѣній.

— Представители пяти великихъ державъ собрались сегодня на совѣщаніе во дворцѣ французскаго посланника.

— Донесенія изъ Моссуля отъ 4-го с. м., сообщаютъ о новыхъ жестокостяхъ, коимъ Бадеръ-Ханъ-Бей подвергаетъ Несторіанъ. Одинъ изъ главныхъ его начальниковъ совершенно разграбилъ жителей въ Абитѣ, Контонѣ и Тарѣ, но нынѣ Курдскій начальникъ былъ менѣе жестокъ и довольствовался присвоеніемъ имущества, не лишая ихъ жизни. Назимъ Эфендіи, назначенный Портою комиссаромъ для изслѣдованія послѣднихъ происшествій въ этой странѣ, пребываетъ въ Моссуль, и вскорѣ поѣдетъ обратно въ Константинополь; только послѣ того диванъ предприметъ что либо рѣшительное относительно Бадеръ-Ханъ-Бея; но между тѣмъ остынь произведенное сими событіями впечатлѣніе, а Порто, повинувшая только своимъ интересамъ или чувствамъ, оказывается весьма равнодушною въ этомъ дѣлѣ; и потому можно сомнѣваться, чтобы обиженные христіане могли получить справедливое удовлетвореніе, а ихъ гонители были наказаны.

— Изъ Тегерана и Эрзерума пишутъ, что Шахъ рѣшительно отказался отъ своей тайной экспедиціи. Губернаторъ Хоразанскій разбилъ Туркменцевъ, захватилъ нѣсколько плѣнныхъ и отправилъ 60 головъ въ Тегеранъ, которыя въ теченіи нѣсколькихъ дней выставлены были на площадяхъ. О холерѣ ничего не пишутъ, и вѣроятно она прекратилась, но въ Меккѣ и Дшидзѣ болѣзнь эта свирѣпствуетъ. Мегмедъ-Али, узнавъ объ этомъ, позвалъ къ себѣ Клотъ-Бея и при-

вѣчно в университетахъ сконцентрирована наука, послужитъ только до sprawdzenia tego, co oddawna ludowi było wiadomem. Lecz ileż jeszcze podobnych rzeczy zostaje do przywrócenia do godności prawdy, z którejże zarozumiałość mędrków wyzula!

В з о с н в .

Римъ, 25 лутега.

Вечорай Поселъ турецкій мѣлъ знову prywatno posłuchanie u Ojca św. i następnie długą konferencyą z Kardynałem Sekretarzem Stauu. Poselstwo jego do Rzymu ma bezwátpienia cel daleko wáżniejszy, niż proste powinszowanie z powodu wstápienia na tron Papieża. Głoszą powszechnie, że konsulaty Papieżkie ustanowione byđz mają we wszystkich wáżniejszych miastach tureckiego państwa, i że interesa tamcznych Katoликów, zostające dotąd pod opieką Francyi, mają zostawać odtąd pod bezpośrednim wptwem i opieką Stolicy Apostolskiej. Jakoż nie ulega wątpliwości, że wkrótce Nauczysz Papieżki wystąny będzie do Konstantynopola, i że wybór na tę nader wáżną posadę padł już na osobę Kardynała Ferretti.

— Pomiedzy innemi rzeczami godnemi uwagi, sledzą tu teraz z nadzwyczajną ciekawością poszukiwania, niedawno rozpoczęte na gruncie zakupionym przez N. Cesarza Wszech R. ssyi u stóp samego Palatynu. Miejsce to jest może jedno z najinteressowniej szych w Rzymie. Podług podania, tu był założony pierwotny Rzym, tu stał *Quercus rum n. ulis*; tu znalezione były i od s. nierci zachowane cudowne bliźnięta. Rozkopywania już tak daleko są posunięte, iż zaczynają pokazywać się pierwiastkowó ogromnych wymiarów murów. Mamy nadzieję, że poszukiwania te doprowadzą do nader ciekawych odkryć.

— Z Neapolu donoszą, iż wspaniały amfiteatr w Puzzuoli już jest zupełnie odkopany. Znalezione w nim dobrane zachowane kolumny, lampy i inne ozdoby.

Т у р ц я .

Константинополь 17 лутега

Поселъ турецкій при дворѣ Грекамъ, P. Massurus, przybył tu dziś z Aten.

— Вечорай nadeszło tu parostatkіem francuzkim z Aten pismo Króla Ottona do Sułtana, mające na celu usunięcie wiadomych nieporozumień.

— Reprezentanci pięciu wielkich mocarstw zebraли się dziś na naradę w pałacu Posła francuzkiego.

— Wiadomości z Mossulu z dnia 4 b. m. donoszą o nowych okrucieństwach, jakich się dopuszczają Beder-Chan Bej na Nestorianach. Jeden z jego głównych dawódców zrabował zupełnie mieszkańców w Abite, Konton i Thiari, ale tą razą naczelnik Kurdów mniej był okrutnym i przestał tylko na zabraniu dobytku uciśnionych, nie odbierając im życia. Nazim-Effendi, posłany przez Portę jako komisarz dla zbadania ostatnich wypadków w tej stronie, bawi w Mossulu i wkrótce ma wrócić do Konstantynopola; wówczas dopiero Dywan coś stanowczego przedsięwzięcie względem Bader Chan Beja, ale że do tej pory wrażenie tych wypadków ostygnie, a Porta, słuchając tylko własnego interesu lub uczuć, okazuje się nader obojętną w tej sprawie, wątpić należy, aby pokrzywdzeni Chryścianie, otrzymać mogli należną sprawiedliwość, a uciemiężcy ich słusznie ukarani zostali.

— Dowiadujemy się z listów z Teheranu i Erzerum pisanych, że Szach zaniechał zupełnie swęj tajemniczej wyprawy. Gubernator Chorassanu pokonał Turkomanów, zabrał kilkuset jeńców i posłał 60 głów do Teheranu, które tam przez dni kilka na placach publicznych wystawione były. O cholерze nie donoszą, musiała zatem ustać, atoli sroży się w Mece i Dżyddzie. Mehmed Ali, dowiedziawszy się o tém, kazał zawołać do siebie Clot-Beja i polecił mu ustanowić kordon w Suez. Clot Bej

казал утредить кордонъ въ Суэзь. Клотъ-бей представилъ бесполезность этой мѣры, но Вице-Король рассердился и сказалъ: „Я не просилъ совѣта и требую только, чтобы мои приказанія немедленно исполнялись.“

— По письмамъ изъ Трѣбизонда, моровая язва явилась въ Таврисѣ, Аберджикѣ и Балзидѣ; въ другихъ письмахъ утверждаютъ, что это только тифусъ, который обыкновенно появляется послѣ холеры. И между скотомъ также свирѣпствуетъ падежь.

— По напечатанному въ здѣшней официальной газетѣ отчету, иностранное народонаселеніе здѣсь состоитъ: изъ 6,000 Грековъ, 1,983 англійскихъ подданныхъ изъ Мальты и Ионическихъ острововъ, 4,581 Австрійца, 525 Французовъ, 876 Россіянъ, 657 Персовъ, 405 Сардинцевъ, 247 Неаполитанцевъ, 221 Тосканца, 210 Англичанъ, 182 Бельгійцевъ, 144 Пруссаковъ, 48 Испанцевъ, 47 Датчанъ, 27 Голландцевъ, 24 Американцевъ; вообще изъ 13,467-ми человекъ.

СѢВ. АМЕР. СОЕД. ШТАТЫ. Нью-Йоркъ, 8 Января.

Въ Курьерѣ Соединенныхъ Штатовъ сообщаютъ: Президентъ Полькъ утвердилъ билль на счетъ выпуска 26 милліоновъ долларовъ ассигнаціями, для обращенія, и сверхъ сего 6 милліоновъ долларовъ такихъ же ассигнацій по биллю 1846 года. Такимъ образомъ 29 милліоновъ долларовъ ассигнац. увеличатъ обращеніе денегъ.

— По электрическому телеграфу вчера вечеромъ получили мы извѣстіе изъ Вашингтона отъ 30 Января, что сенатъ утвердилъ билль о вознагражденіи всѣхъ тѣхъ, кои цѣлый годъ прослужатъ въ арміи противъ Мексики, 160 акрами земли, или 100 долларовъ 6 процентныхъ рентовъ, по собственному ихъ выбору.

Въ здѣшнихъ журналахъ сообщаютъ письмо генерала Тайлора отъ 9-го Ноября м. г. изъ Монтерей, которое произвело здѣсь немаловажное впечатлѣніе; ибо изъ него видно, что мнѣніе сего генерала, относительно продолженія войны въ Мексикѣ, вовсе не согласно съ мнѣніемъ правительства. Генералъ Тайлоръ считаетъ дальнѣйшее движеніе по ту сторону Сальтило по направленію къ Мексикѣ, несоответственнымъ. „Если, — пишетъ Тайлоръ, — мы находимся въ необходимости завоевать миръ, и при томъ посредствомъ овладѣнія столицей, то должны идти на Веракрузъ, взять приступомъ этотъ городъ, а потомъ отираться противъ Мексики. Но допустивъ, что мы такимъ образомъ приобрѣтемъ миръ спустя какихъ нибудь 12 мѣсяцевъ, вознаградитъ-ли насъ этотъ миръ за кровь и деньги, которыя мы должны принести въ жертву? Я думаю, что нѣтъ, а особенно если завоеванную страну снова оставимъ; мнѣ кажется, что едва-ли кто у насъ пожелалъ бы присоединенія Мексики къ Соединеннымъ Штатамъ. Слѣдовательно предстоить вопросъ, что должно дѣлать. Мое мнѣніе таково, чтобы мы немедленно овладѣли тою пограничною чертою, которой предполагаемъ требовать при договорахъ на счетъ мира, то есть пограничною чертою отъ Мексиканскаго залива до Тихаго океана, и чтобы удержали за собою то, что уже нынѣ занято нами; такимъ образомъ мы владѣли бы тогда всею страной по эту сторону горъ Сиерра-Модре, а преимущественно провинціями: Тампико, Викторією, Монтереемъ, Сальтило, Монклова, Чихуахуа, Сантафе и обѣими Калифорніями. И тогда мы сказали бы Мексиканцамъ: вытесните же теперь насъ изъ своей страны и мы оставили бы имъ отвѣтственность и издержки наступательной войны. Если бы еще притомъ всѣ гавани при Мексиканскомъ заливѣ и Тихомъ океанѣ были блокируемы нашими кораблями, Мексика была бы вынуждена одуматься и войти въ переговоры о мирѣ.“

представлялъ му нецѣлесообразность этого шага, на что Вице-Король mocno się rozgniewał i rzekł do niego. „Nie pytałem cię o radę, ale chcę tylko abyś natychmiast rozkazy moje wypełnił.“

— Według listów z Trebizondy, morowa zaraza wybuchnęła w Tabris, Awerdżyku i Bajazydzie; inne listy zapewniają, że to jest tylko tyfus, którzy zwykle następuje po cholero. Pomiędzy bydłem panuje tam także zaraza.

— Według tutejszej gazety urzędowej, przebywająca tu ludność zagraniczna składa się z 6,000 Hellenów, 1,983 angielskich poddanych z Malty i wysp Jońskich, 4,581 Austryaków, 825 Francuzów, 876 Rosyjanów, 657 Persów, 405 Sardynczyków, 247 Neapolitańczyków, 211 Toskańczyków, 210 Anglików, 182 Belgów, 144 Prusaków, 48 Hiszpanów, 47 Duńczyków, 27 Hollendrów, 24 Amerykanów; razem z 13,467 głów.

STANY-ZJEDNOCZONE AMERYKI PÓŁNOCNEJ. Nowy-York, 8 stycznia.

Czytamy w Kurjerze Stanów Zjednoczonych: Prezydent podpisał bil upoważniający do puszczenia w obieg 23 milionów dolarów w bonach skarbowych, a oprócz tego takichże bon za 6 mil. dol. z upoważnienia z r. 1846. Tym sposobem 29 milionów dolarów pomnożą obieg na targu pieniężnym.

— Telegraf elektryczny doniósł nam wczoraj w wieczór z Washingtonu, pod dnem 30 stycznia, że Senat uchwalił bil udzielający wszystkim tym, którzy służyc będą przez rok w wojnie przeciw Meksykowi, po 160 akrów gruntu lub 100 dolarów 6-procentowej renty, do wyboru.

— Dzienniki tutejsze udzielają list Jenerała Taylor z dnia 9 listopada r. z., datowany z Monterey, który nie małe tu sprawił wrażenie, dowodzi bowiem, że zdanie tego Jenerała, względem prowadzenia wojny w Meksyku, nie zgadza się wcale ze zdaniem rządu. Jenerał Taylor uważa dalsze posuwanie się po za Saultillo, w kierunku m. Meksyku, za niestosowne. „Jeżeli (pisze Taylor) znajdujemy się w konieczności zdobycia pokoju, i to przez zajęcie stolicy kraju, powinniśmy się udać do Veracruz, zdobyć naprzód to miasto a potem ruszyć na Meksyk. Ale przypuściwszy, że tym sposobem zdobędziemy pokój po upływie jakich 12 miesięcy, czyż pokój ten wynagrodzi nam za masę krwi i pieniędzy, jaką poświęcić musimy? Ja sądzę, że nie—zwłaszcza jeżeli zdobyty kraj znowu opuścimy; a mnie się zdaje, że mało kto u nas pragnąłby Meksyk wcielić do Stanów-Zjednoczonych. Zachodzi więc pytanie, co najlepiej czynić wypada. Moje zdanie jest takie, abyśmy natychmiast weszli w posiadanie tej linii granicznej, której domagać się zamysłamy przy układach o pokój, to jest linii od odnogi Meksykańskiej do m. Spokojnego, i ażebyśmy to zatrzymali, cośmy teraz zajęli; a tym sposobem posiadalibyśmy wtedy cały kraj z tej strony gór Sierra Madre, a mianowicie prowincje: Tampiko, Wiktorję, Monterey, Saultillo, Monclova, Chihuahua Santa-Fé i obie Kalifornie, poczem dopiero powiedzielibyśmy Meksykanom: wypędzić nas teraz ze swego kraju! i pozostawilibyśmy im odpowiedzialność i kosztą wojny zaczętej. Gdyby jeszcze do tego, wszystkie porty przy odnodze Meksykańskiej i nad m. Spokojnem były przez okręty nasze blokowane, Meksyk byłby zmuszony upamiętać się i rozpocząć układy o pokój.“